

prof. dr hab. Tomasz Miczka
Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego
w Katowicach

OPINIA

w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego

pani dr Monice Kucharczyk

Opinia sporządzona na wniosek Rady do spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie.

Sylwetka dr Moniki Kucharczyk

Pani dr Monika Kucharczyk (nazwisko panieńskie Sęk) ukończyła studia magisterskie w Akademii Muzycznej w Krakowie,(obecnie Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego) w roku 2013. Stopień doktora sztuki w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyce, został jej nadany 10 maja 2021 roku decyzją Rady do spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie.

Dotychczasowe miejsca zatrudnienia pani dr Kucharczyk to: od marca do października 2012 roku orkiestra „Sinfonia Iuventus”, a od października 2012 roku do chwili obecnej Opera Krakowska na stanowisku pierwszej oboistki.

Równolegle w latach 2011 – 2012 pani doktor Monika była nauczycielem stażystą w Zespole Szkół Muzycznych im. Artura Malawskiego w Przemyślu. W latach 2016 – 2021 zatrudniona na stanowisku asystenta w Katedrze Instrumentów Dętych i Akordeonu Akademii Muzycznej w Krakowie. Od roku 2021 do teraz w tejże Katedrze na stanowisku adiunkta.

Działalność artystyczna

Przedstawiona dokumentacja działalności artystycznej obejmuje dwa okresy – do uzyskania stopnia doktora (18 wpisów) i po jego uzyskaniu (29 wpisów). Znajdziemy tu działalność pani dr Moniki Kucharczyk, jako muzyka orkiestrowego, co oczywiście jest

ważne, ale nie pierwszoplanowe. Niestety część wpisów jest niekompletna, gdzie brakuje miejsca wydarzenia, bądź dokładnych danych. Oprócz licznych koncertów, które miały miejsce w Krakowie, znajdziemy występy pani Kucharczyk w salach szkół muzycznych Rzeszowa, Jastrzębia Zdroju. Wśród miejsc ważniejszych odnajdziemy salę kameralną NOSPR oraz salę koncertową Akademii Muzycznej we Wrocławiu. W tym zestawieniu na szczególną uwagę zasługuje koncert, który odbył się w Teatro Studio w Rzymie. W ocenie sporządzającego opinię nadużywa się sformułowania – prawykonanie światowe. Termin ten winien być zachowany dla wydarzeń szczególnej rangi.

Generalnie należy stwierdzić, że praca w orkiestrze operowej jest bez wątpienia bardzo absorbująca, stąd być może mało imponujący dorobek artystyczny, biorąc pod uwagę okres czterech lat, po uzyskaniu stopnia doktora.

Znaczącym elementem działalności artystycznej habilitantki jest zespół stworzony wraz z pianistą Łukaszem Dębskim – *Temporal Duo*, które to uzyskało szereg ciekawych laurów konkursowych. Są to między innymi:

- Silver Medal na Global Music Awards w kategorii Best CD (Kalifornia - USA), - Special Mention na Medici International Music Competiton (Wielka Brytania), - Diamond Prize w kategorii Best CD (także najwyższa nagroda wśród wszystkich uczestników i kategorii konkursowych) na Best Classical Musicians Awards Season 3 (Wielka Brytania), Diamond Prize w kategorii Best CD (również była to najwyższa nagroda wśród wszystkich uczestników i kategorii konkursowych) na World Classical Music Awards (Wielka Brytania). To na pewno znaczące osiągnięcia artystyczne.

Bardzo dobrze stało się, że do dokumentacji dołączony został aneks, który przedstawia wydarzenia muzyczne z udziałem pani Kucharczyk już po złożeniu dokumentacji, a obejmujący okres do maja 2025 roku. Znajdziemy tam wykaz 7 koncertów oraz nagrania płytowe z utworami Karola Szymanowskiego i Stanisława Rzepieli. Nagranie zostało dokonane w kameralnym składzie, co w pewnym sensie zwiększa jego rangę. Z ciekawszych przywołanych koncertów tego okresu warto podkreślić dwa, które odbyły się w Sali kameralnej NOSPR oraz w Filharmonii Dolnośląskiej w Jeleniej Górze.

Dzieło wskazane jako wybitne

Jako dzieło wybitne pani dr Monika Kucharczyk wskazuje płytę CD zatytułowaną „*Temporal duo Beyond the Horizon*”. Na nagranie składają się utwory Brittena, Bottiglieri, Bienia, Poulenca, oraz jako dodatek Wagemansa. Płyta wydana jest przez renomowaną firmę fonograficzną DUX. Nie do końca można zrozumieć wspólny mianownik utworów zamieszczonych na płycie.

Każde z tych nagrań zostanie omówione później. Warto jednak rozpocząć od kilku refleksji ogólnych. Habilitantka, jako oboistka dysponuje bardzo ładnie ukształtowanym dźwiękiem, którym potrafi pięknie operować, dalej precyzyjną techniką, tak w warstwie technicznej, jak też intonacyjnej.

Z elementów, które być może nieco zaburzają ten obraz to wibracja, która jest w całej skali i w różnych muzycznych frazach jednakowa. Można to odebrać jako odrobinę monotonne. Drugim elementem, co do którego jawią się wątpliwości jest nieduża rozpiętość dynamiczna, choć w tym wypadku być może jest to sprawa reżyserii dźwięku. Są to jedna tylko subiektywne wrażenia piszącego tę opinię i nie zakłóca to ogólnego bardzo dobrego wrażenia.

W całości nagranie płytowe stoi na bardzo wysokim poziomie wykonawczym, jeśli chodzi o oboistkę, ale również pianistę i inne osoby towarzyszące nagraniem. Z wielką przyjemnością można było tej płyty wysłuchać.

Pierwszy z utworów znajdujących się na płycie to „Temporal Variations” na obój i fortepian Benjamin Brittena. Interpretacja zaproponowana przez habilitantkę wiernie oddaje zapis kompozytora, wzbogacając całość odrobiną indywidualizmu. Czytelność techniczna, artykulacyjna i ogólna atmosfera tego ważnego dla Brittena utworu jest oddana wyraziście w temacie i we wszystkich wariacjach.

Dla piszącego tę opinię pewien niedosyt pozostawia jedynie wariacja Exercises, której tempo kompozytor określa jako *allegro molto*, dodatkowo określając *con fuoco*. Tych elementów trochę brakuje, przez co wariacja może być odczytana jako zachowawcza. Pozostałe części są bardzo przekonujące i pięknie wpisują się w ogólny charakter utworu. Czasem zbyt długie są przerwy między wariacjami, co odrobinę niszczy spójność całości.

Kolejnym nagraniem utworem jest „Romanza” Francesco Bottiglieri. Na szczęście opinia dotyczy wyłącznie wykonawstwa utworu, tak więc z przekonaniem należy komplementować zaproponowaną interpretację, wyrazistość i oddanie romansowego charakteru utworu.

Trzecią kompozycją jest „Romantic” Sonata Mateusza Bienia. Tym razem mamy okazję usłyszeć panią dr Kucharczyk grającą na rożku angielskim, a robi to świetnie. Zróżnicowanie poszczególnych części może się podobać, w czym jest też zasługa flecisty Wiesława Suruła i pianisty Łukasza Dębskiego. Z punktu widzenia obojowego, a właściwie „rożkowego” to nie łatwa kompozycja do muzycznej interpretacji. Przyjemnie słucha się całej sonaty, tym bardziej, że jest to, jak określono w opisie sonata triowa XXI wieku. Niestety nie możemy dowiedzieć się z książeczki dołączonej do płyty kiedy dokładnie sonata powstała.

Ostatnim utworem jest pewnego rodzaju „klasyk” muzyki kameralnej XX wieku, czyli Sextet Francisa Poulenca. Skład wykonawców obiecuje muzyczne wydarzenie i tak też jest. Mamy tu do czynienia z mieszanką wirtuozerii, romantyzmu niektórych fragmentów, a wszystko to spojone poprzez rzetelną kameralistykę. Warto też zwrócić uwagę na fragmenty, gdzie obój jest instrumentem pierwszoplanowym. Tak dzieje się przy

pokazaniu właściwego tematu części drugiej. Słyszemy tutaj bardzo nastrojowy i śpiewny głos oboju, który pięknie wpisuje się w charakter głównej myśli kompozytora. Jest to piękne muzykowanie.

Na płycie znajduje się jeszcze jeden utwór, określony jako *bonus track*. Jest to kompozycja niderlandzkiego kompozytora Petera-Jana Wagemansa zatytułowana *Wait 2022, Music Before the End*. Zdaniem piszącego tę opinię jest to najciekawszy utwór tej płyty, gdzie oboistce towarzyszy elektroniczna ścieżka dźwiękowa. Znakomicie oddana jest atmosfera i charakter kompozycji, a poziom zgrania solowej partii z warstwą elektroniczną jest wręcz nieskazitelny. Dzięki temu została utworzona piękna klamra między Brittenem a utworem Wagemansa. Dobrze, że ten bonus znalazł się na płycie.

Działalność dydaktyczna, organizacyjna i popularyzatorska

W tym fragmencie dokumentacji odnajdziemy wykaz prowadzonych kursów i warsztatów, z których najciekawsze to:

- Funkcja wykładowcy na International Youth Orchestra zorganizowanym przez Filharmonię Szczecińską
- 25 - Letnia Akademia Muzyczna w Krakowie – tutaj również w roli wykładowcy
- Kursy obojowe poprowadzone w szkołach muzycznych w Krakowie, Rzeszowie, Nowym Targu, czy Dębicy

Jako osiągnięcie dydaktyczne habilitantka przywołuje zdany przez studentkę Julię Rodak w grudniu 2025 roku egzamin do Filharmonii Lubelskiej. Można mieć nadzieję, że jest to tylko prolog do większej liczby laurów konkursowych, czy zdanych egzaminów do orkiestr, ponieważ w tej postaci jest to nader skromne osiągnięcie.

Konkluzja

Biorąc pod uwagę w miarę bogatą działalność artystyczną w formie koncertów, dokonanych nagrań płytowych, ale też uzyskanych nagród konkursowych przez *Temporal Duo* należy przyjąć te osiągnięcia jako wystarczające do sformułowania pozytywnej oceny. Z punktu widzenia procedur habilitacyjnych wskazane przez habilitantkę dzieło jako wybitne - płytę CD zatytułowaną „*Temporal duo Beyond the Horizon*” jest elementem najważniejszym. Wypełnia to wymogi ustawy w tym zakresie i pozwala w całości uznać przedstawioną dokumentację habilitacyjną, jako wystarczającą do sformułowania

wniosku do Rady do spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie o poparcie kandydatury dr Moniki Kucharczyk do przyznania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, dyscyplinie muzyce; co robię z przekonaniem.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Jacek Huk". The script is cursive and fluid, with the first name "Jacek" and the last name "Huk" clearly distinguishable.

Katowice 21 września 2026 roku